

Pivotal Response Treatment

Op de Van Detschool

Door: Laura Wiskerke, orthopedagoog & Mirjam Klaassen, leerkracht Van Detschool

Inhoud

- Pivotal Response Treatment (PRT); wat is het?
- Hoe werkt PRT?
- Waarom PRT op de Van Detschool?
- Filmpjes
- PRT op school; Hoe doen we dat?
- Vragen?

PRT (Pivotal Response Treatment)

- Gedragstherapeutische behandeling gebaseerd op ABA-principes en Natural Language Analysis. Wetenschappelijk onderbouwd met 30 experimentele studies.
- Doelgroep: (zeer jonge) kinderen, pubers en (jong)volwassenen met een autismespectrumstoornis, die moeite hebben met contact maken en weinig motivatie laten zien om te communiceren (IQ +/- > 70).
- Sinds 2005 in Nederland toegepast, overgewaaid uit de VS (Robert en Lynn Koegel University of California).
- Richt zich op het stimuleren van kernvaardigheden (en niet alle vaardigheden afzonderlijk). Door het stimuleren van kerngebieden (motivatie tot contact en sociaal initiatief nemen) ontstaat ook groei bij deelvaardigheden zoals oogcontact, gedeeld plezier, beurtgedrag: het natuurlijk leren neemt toe.
- Maakt gebruik van natuurlijke bekrachtigers, waarbij het uitgaat van de interesses en motivatie van het kind.

Hoe werkt PRT?

- Met de geleerde technieken wordt ouders en leerkrachten/hulpverleners geleerd actieve leermomenten voor het kind te creëren, waardoor het vaker de interactie aangaat.
- De technieken worden zoveel mogelijk gebruikt in de dagelijkse leefwereld van het kind.

A (Antecedent)	B (Behavior)	C (Consequence)
1. Interesse van het kind volgen	Concreet en specifiek doelgedrag	4. Consequent/passend belonen
2. Aandacht vangen		5. Direct en natuurlijk belonen
3. Korte en duidelijke instructies geven (helder leermoment) *		6. Belonen van goede pogingen

* Verschillende promptniveaus

Waarom PRT op de Van Detschool?

- Meerderheid van de leerlingen is gediagnosticeerd met een autismespectrumstoornis.
- Steeds meer jonge kinderen aangemeld met (zeer) zwakke taal- en communicatieve vaardigheden (geen cluster 2 indicatie)
- Contact en communicatie is de basis van het leren, zowel op sociaal als didactisch vlak.
- Bewezen is dat op hoe meer vlakken de PRT-technieken worden gebruikt, hoe sneller het leerproces verloopt.

Filmpjes

PRT op school; Hoe doen we dat?

- Opleid personeel in de jongste groepen
- Voorlichting, supervisie en intervisie
- Integratie op groepsniveau en binnen het OPP

Hoofddoel	J. gebruikt taal in de sociale interactie
Tussendoelen	<ul style="list-style-type: none"> • neemt spontaan het initiatief m.b.v. taal • vraagt om objecten of activiteiten • vraagt om iets te laten stoppen (protesteren) • vraagt om hulp • vraagt om aandacht (“Kijk”) • stelt WieWatWaar vragen • stelt belangstellende vragen over wat een ander doet of zegt (wat gebeurt er? wat doe je?) • maakt opmerkingen • begint een gesprek door een vraag of opmerking.
Beginsituatie d.d. oktober 2014	<p>J. neemt spontaan initiatief in taal als het echt zeer noodzakelijk is, bijvoorbeeld als hij naar het toilet moet. De opmerking is nog niet gericht tot iemand. Hij labelt de vraag/opmerking niet aan iemand.</p> <p>In een ritueel kan J. vragen of hij met iets mag spelen.</p> <p>J. wil ook nog vaak zonder woorden dat je begrijpt dat je zijn tas dicht moet doen of zijn broek open.</p> <p>Vragen om gerichte aandacht is nog zeer lastig.</p>
Gewenste eindsituatie d.d. juni 2015	J. neemt spontaan het initiatief m.b.v. taal en vraagt om objecten en activiteiten.

Aanbod	<ul style="list-style-type: none"> • We zetten de volgende (PRT)technieken doelmatig in: • Techniek 1: Interesse van het kind volgen; J. speelt graag met auto's. Ook vindt hij bewegingsonderwijs heel erg leuk en houdt hij er van als er liedjes gezongen worden. • Techniek 2: De aandacht van het kind vangen. Dichtbij zijn. Controle delen. • Techniek 3: Helder leermoment opzetten met voldoende hulp. J. heeft bijna altijd een Voorzegprompt nodig. Daarna is het een makkelijk taak om een Invulprompt te gebruiken. Een Wachtprompt blijft voor J. een moeilijke taak. • Techniek 4: Consequent bekrachtigen • Techniek 5: Natuurlijke en directe bekrachtiger; Zie interesse • Techniek 6: Bekrachtigen van pogingen • Techniek 7: Afwisselen van verworven met nog aan te leren taken. J. kan zich aankleden, maar doet niets als wij niet aanmoedigen met de opmerking. J. ga je maar aankleden. • Zie organisatie en gewenste eindsituatie
Organisatie	<p>Voor tijdens en na de gymles op woensdag morgen worden er heldere leermomenten opgesteld. J. kan dan iets leren op het gebied van de zelfredzaamheid en is bijzonder gemotiveerd om tijdens de gymles te "praten". Leermomenten zijn goed op te zetten tijdens het aan en uitkleden. Makkelijk taak is: Voorzegprompt (J. zeg maar, juf wil je me helpen?) Een moeilijke taak is: Wachtprompt met een kledingstuk in zicht en een opmerking "J. doe je sok maar aan". J. is steeds weg aan het dromen belangrijk is om hem steeds te herinneren aan wat er van het gevraagd wordt.</p> <p>Tijdens de gymlessen mag J. even bij de leerkracht op de nek of we doen iets samen met hem. Soms zingen we ook een liedje als bekrachtiger.</p>

Vragen?

Voor meer info:

- Centrum Autisme Rivierduinen (www.rivierduinen.nl)